OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2015 Rhif 229 (Cy. 11)

ARDRETHU A PHRISIO, CYMRU

Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) 2015

Gwnaed - - - -	*11 Chwefror 2015*
Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru - -	*13 Chwefror 2015*
Yn dod i rym - -	*9 Mawrth 2015*

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Gorchymyn a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddwyd i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan adrannau 43(4B)(b), 44(9)(b), 143(1) a 146(6) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988(**1**) ac a roddwyd i'r Ysgrifennydd Gwladol gan adran 143(2) o'r Ddeddf honno ac sydd bellach wedi eu breinio ynddynt hwy(**2**).

RHAN A

Cyffredinol

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) 2015.

(2) Daw'r Gorchymyn hwn i rym ar 9 Mawrth 2015 ond mae'n cael effaith o 1 Ebrill 2015.

(3) Mae'r Gorchymyn hwn yn gymwys o ran Cymru.

Dehongli

2. Yn y Gorchymyn hwn—

(**1**) 1988 p. 41. Mewnosododd adran 61(1) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 (p. 26) is-adran (4B) i adran 43 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988. Mewnosododd adran 61(5) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 is-adran (9) i adran 44 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988.

(**2**) Trosglwyddwyd swyddogaethau'r Ysgrifennydd Gwladol i'r graddau yr oeddent yn arferadwy o ran Cymru i Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn rhinwedd Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672, erthygl 2, Atodlen 1). Breiniwyd swyddogaethau Cynulliad Cenedlaethol Cymru yng Ngweinidogion Cymru wedi hynny yn rhinwedd paragraff 30 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32).

ystyr "blwyddyn ariannol berthnasol" ("*relevant fiancial year*") yw'r flwyddyn ariannol y mae trethdalwr wedi cyflwyno hysbysiad mewn cysylltiad â hi yn unol ag erthygl 16;

mae i "cod cyfathrebiadau electronig" yr un ystyr ag a roddir i "electronic communications code" yn adran 106(1) o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003(**3**);

mae "cyfarpar cyfathrebiadau electronig" ("*electronic communications apparatus*") yn cynnwys—

(a) cyfarpar o fewn yr ystyr a roddir gan baragraff 1(1) o'r cod cyfathrebiadau electronig;

(b) strwythurau ar lun cytiau neu adeiladau eraill (gan gynnwys strwythurau nad ydynt ond yn rhan o adeilad) a ddefnyddir, neu a ddyluniwyd i'w defnyddio, ddim ond i gadw cyfarpar sy'n dod o fewn y disgrifiad ym mharagraff (a); ac

(c) unrhyw offer atodol a gaiff ei feddiannu at ddibenion person a drwyddedir o dan adran 8 o Ddeddf Telegraffiaeth Ddiwifr 2006(**4**) neu berson y rhoddwyd iddo fynediad sbectrwm cydnabyddedig o dan adran 18 o'r Ddeddf honno, a dim ond ar gyfer hynny;

mae i "cyfathrebiad electronig" yr ystyr a roddir i "electronic communication" yn adran 15(1) o Ddeddf Cyfathrebiadau Electronig 2000(**5**);

ystyr "Deddf 1988" ("the 1988 Act") yw Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988;

mae "gwerthu nwyddau" ("*sale of goods*") yn cynnwys gwerthu unrhyw un neu ragor o'r canlynol—

(a) pryd neu luniaeth i'w fwyta neu i'w yfed yn y fangre lle y caiff ei werthu neu ei baratoi neu i ffwrdd o'r fangre honno;

(b) diod feddwol i'w hyfed yn y fangre lle y caiff ei gwerthu neu i ffwrdd o'r fangre honno;

(c) petrol neu danwydd arall i yrru cerbydau modur a fwriedir ar gyfer eu defnyddio ar ffyrdd neu a addaswyd i'w defnyddio ar ffyrdd;

ystyr "hereditament a eithrir" ("excepted hereditament") yw hereditament—

(a) a ddefnyddir ar gyfer arddangos hysbysebion, parcio cerbydau modur, gweithfeydd trin carthion neu gyfarpar cyfathrebiadau electronig, a dim ond ar gyfer hynny;

(b) sy'n gwt glan môr neu'n swyddfa bost;

(c) sy'n hereditament a eithrir fel y'i diffinnir yn adran 47(9) o Ddeddf 1988(**6**); neu

(d) sy'n hereditament y Goron fel y diffinnir "Crown hereditament" yn adran 65A(4) o Ddeddf 1988(**7**);

mae "llofnod" ("signature"), "llofnodi" ("sign") neu "llofnodwyd", ("signed"), mewn perthynas â hysbysiad a gyflwynir yn unol ag erthygl 16(6) drwy gyfathrebiad electronig, yn cynnwys ymgorffori yn yr hysbysiad, neu gysylltu'n rhesymegol â'r hysbysiad, lofnod electronig, fel y'i diffinnir yn adran 7(2) o Ddeddf Cyfathrebiadau Electronig 2000;

ystyr "mangre fanwerthu" ("retail premises") yw unrhyw hereditament lle y cynhelir masnach neu fusnes sy'n gyfan gwbl neu'n bennaf yn golygu gwerthu nwyddau;

(**3**) 2003 p. 21. Mae adran 106(1) o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 yn darparu mai ystyr "the electronic communications code" yw'r cod a nodir yn Atodlen 2 i Ddeddf Telegyfathrebiadau 1984 (p. 12).

(**4**) 2006 p. 36. Diwygiwyd adran 8 gan O.S. 2011/1210.

(**5**) Mae adran 15(1) o Ddeddf Cyfathrebiadau Electronig 2000 (p. 7) yn darparu mai ystyr "electronic communication" yw cyfathrebiad a drosglwyddir (pa un ai o un person i berson arall, o un ddyfais i ddyfais arall, neu o berson i ddyfais neu i'r gwrthwyneb)—

(a) drwy gyfrwng rhwydwaith cyfathrebiadau electronig; neu

(b) drwy gyfrwng arall ond mewn ffurf electronig.

(**6**) Diwygiwyd adran 47(9) gan baragraff 65 o Atodlen 13 i Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (p. 14).

(**7**) Mewnosodwyd adran 65A gan adran 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Ardrethu 1997 (p. 29). Diwygiwyd is-adran (4) gan baragraff 73 o Atodlen 6 i Ddeddf Cyfiawnder Troseddol a'r Heddlu 2001 (p. 16) a chan baragraffau 180 a 181 o Atodlen 16 i Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 (p. 13).

ystyr "person wedi ei awdurdodi i lofnodi ar ran y trethdalwr" ("person authorised to sign on behalf of the ratepayer"), os yw'r trethdalwr—

(a) yn bartneriaeth, yw partner yn y bartneriaeth honno;

(b) yn ymddiriedolaeth, yw ymddiriedolwr yn yr ymddiriedolaeth honno;

(c) yn gorff corfforaethol, yw cyfarwyddwr yn y corff hwnnw, ac

mewn unrhyw achos arall, yw person wedi ei awdurdodi'n briodol i lofnodi ar ran y trethdalwr; ac

ystyr "swyddfa bost" ("post office") yw swyddfa bost gyhoeddus o fewn yr ystyr a roddir i "public post office" gan adran 125(1) o Ddeddf Gwasanaethau Post 2000(**8**).

Darpariaeth gyffredinol ynghylch cymhwyso'r Gorchymyn hwn

3.—(1) Nid yw Rhan C o'r Gorchymyn hwn ond yn gymwys pan fo'r diwrnod y codir tâl mewn perthynas ag ef ar ddyddiad o fewn y cyfnod sy'n dechrau ag 1 Ebrill 2015 ac sy'n dod i ben ag 31 Mawrth 2016 ("y cyfnod perthnasol").

(2) Pan fo hereditament yn cydymffurfio ag—

(a) yr amodau yn erthygl 6, 7 neu 9 a hefyd (ar ddiwrnod y codir tâl mewn perthynas ag ef yn ystod y cyfnod perthnasol) yr amodau yn erthygl 12, 13 neu 14;

(b) yr amodau mewn mwy nag un o erthyglau 6, 7, 8 neu 9; neu

(c) (ar ddiwrnod y codir tâl mewn perthynas ag ef yn ystod y cyfnod perthnasol) yr amodau mewn mwy nag un o erthyglau 12, 13 neu 14,

yr erthygl sydd i fod yn gymwys yw'r erthygl sy'n cael yr effaith fod swm is yn daladwy mewn cysylltiad â'r hereditament.

Uchafswm gwerth ardrethol ar gyfer rhyddhad ardrethi

4. At ddibenion adran 43(4B)(b)(i) o Ddeddf 1988, y swm a ragnodir ar gyfer hereditament yw £12,000.

RHAN B

Rhyddhad

Amodau rhyddhad

5. Yr amodau i'w bodloni at ddibenion adran 43(4B)(b)(ii) o Ddeddf 1988 yw'r rhai a ragnodir yn erthyglau 6 i 9.

Amodau gwerth ardrethol

6. Yr amodau gwerth ardrethol yw—

(a) nad yw gwerth ardrethol yr hereditament yn fwy na £7,800;

(b) nad yw'r hereditament yn hereditament a eithrir; ac

(c) bod yr hereditament yn cael ei feddiannu'n gyfan gwbl.

(**8**) 2000 p. 26. Mewnosodwyd y diffiniad o "public post office" i is-adran (1) gan baragraff 49(1) o Atodlen 12 i Ddeddf Gwasanaethau Post 2011 (p. 5).

Amodau gofal plant

7. Yr amodau gofal plant yw—

(a) bod yr hereditament yn cael ei ddefnyddio'n gyfan gwbl at ddibenion gwarchod plant neu ddarparu gofal dydd gan berson wedi ei gofrestru o dan Ran 2 o Fesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010(**9**);

(b) nad yw'r hereditament yn hereditament a eithrir;

(c) bod yr hereditament yn cael ei feddiannu'n gyfan gwbl;

(d) bod gwerth ardrethol yr hereditament yn fwy na £2,000 ond nad yw'n fwy na £12,000; ac

(e) bod y trethdalwr wedi rhoi hysbysiad i'r awdurdod bilio mewn cysylltiad â'r hereditament yn unol ag erthygl 16.

Amodau swyddfa bost

8. Yr amodau a ragnodir gan yr erthygl hon ("yr amodau swyddfa bost") yw—

(a) y defnyddir yr hereditament, neu ran o'r hereditament, at ddibenion swyddfa bost;

(b) nad yw gwerth ardrethol yr hereditament yn fwy na £12,000;

(c) bod yr hereditament yn cael ei feddiannu'n gyfan gwbl; a

(d) bod y trethdalwr wedi rhoi hysbysiad i'r awdurdod bilio mewn cysylltiad â'r hereditament yn unol ag erthygl 16.

Amodau mangre fanwerthu

9. Yr amodau mangre fanwerthu yw—

(a) bod yr hereditament yn cael ei ddefnyddio'n gyfan gwbl neu'n bennaf at ddibenion mangre fanwerthu;

(b) nad yw'r hereditament yn hereditament a eithrir;

(c) bod yr hereditament yn cael ei feddiannu'n gyfan gwbl;

(d) bod gwerth ardrethol yr hereditament yn fwy na £7,800 ond nad yw'n fwy nag £11,000;

(e) bod y trethdalwr wedi rhoi hysbysiad i'r awdurdod bilio mewn cysylltiad â'r hereditament yn unol ag erthygl 16; ac

(f) nad yw'r trethdalwr wedi rhoi hysbysiad yn unol ag erthygl 16 i'r awdurdod bilio, neu i unrhyw awdurdod bilio arall yng Nghymru, mewn cysylltiad ag unrhyw hereditament arall.

Swm E

10.—(1) Mae'r swm a bennir ym mharagraff (2) wedi ei ragnodi fel swm E at ddibenion adran 44(9) o Ddeddf 1988 pan fo'r amodau yn erthygl 6, 7, 8 neu 9 wedi eu bodloni.

(2) Mewn perthynas â hereditament, pan fo'r amodau a ragnodir gan yr erthygl a bennir yng ngholofn (1) o'r tabl wedi eu bodloni a gwerth ardrethol yr hereditament o fewn yr ystod yn y golofn (2) gyfatebol, yna E yw'r swm a bennir yn y golofn (3) gyfatebol.

Tabl

(1)	*(2)*	*(3)*

(**9**) 2010 mccc 1.

Erthygl	*Gwerth Ardrethol* *(£)*	*Swm E*
6 (Gwerth Ardrethol)	0 i 2,400	2
6 (Gwerth Ardrethol)	2,401 i 7,800	1.333333
7 (Gofal Plant)	2,001 i 12,000	2
8 (Swyddfa Bost)	0 i 9,000	1,000,000
8 (Swyddfa Bost)	9,001 i 12,000	2
9 (Mangre Fanwerthu)	7,801 i 11,000	1.333333

RHAN C

Rhyddhad dros dro

Amodau rhyddhad

11. At ddibenion adran 43(4B)(b)(ii) o Ddeddf 1988, yr amodau i'w bodloni yw'r rhai a ragnodir yn erthygl 12, 13 neu 14.

Amodau gwerth ardrethol

12. Yr amodau gwerth ardrethol yw—

(a) nad yw gwerth ardrethol yr hereditament yn fwy na £12,000;

(b) nad yw'r hereditament yn hereditament a eithrir; ac

(c) bod yr hereditament yn cael ei feddiannu'n gyfan gwbl.

Amodau gofal plant

13. Yr amodau gofal plant yw—

(a) bod yr hereditament yn cael ei ddefnyddio'n gyfan gwbl at ddibenion gwarchod plant neu ddarparu gofal dydd gan berson wedi ei gofrestru o dan Ran 2 o Fesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010;

(b) nad yw'r hereditament yn hereditament a eithrir;

(c) bod yr hereditament yn cael ei feddiannu'n gyfan gwbl;

(d) nad yw gwerth ardrethol yr hereditament yn fwy na £9,000; ac

(e) bod y trethdalwr wedi rhoi hysbysiad i'r awdurdod bilio mewn cysylltiad â'r hereditament yn unol ag erthygl 16.

Amodau mangre fanwerthu

14. Yr amodau mangre fanwerthu yw—

(a) bod yr hereditament yn cael ei ddefnyddio'n gyfan gwbl neu'n bennaf at ddibenion mangre fanwerthu;

(b) bod gwerth ardrethol yr hereditament yn fwy na £10,499 ond nad yw'n fwy nag £11,000;

(c) bod y trethdalwr wedi rhoi hysbysiad i'r awdurdod bilio mewn cysylltiad â'r hereditament yn unol ag erthygl 16; a

(d) nad yw'r trethdalwr wedi rhoi hysbysiad yn unol ag erthygl 16 i'r awdurdod bilio, neu i unrhyw awdurdod bilio arall yng Nghymru, mewn cysylltiad ag unrhyw hereditament arall.

Swm E

15.—(1) Mae'r swm a bennir ym mharagraff (2), neu a gyfrifir yn unol â'r paragraff hwnnw, wedi ei ragnodi fel swm E at ddibenion is-adran 44(9) o Ddeddf 1988 pan fo'r amodau yn erthygl 12, 13 neu 14 wedi eu bodloni.

(2) Mewn perthynas â hereditament, pan fo'r amodau a ragnodir gan yr erthygl a bennir yng ngholofn (1) o'r tabl isod wedi eu bodloni a gwerth ardrethol yr hereditament o fewn yr ystod yn y golofn (2) gyfatebol, yna E yw'r swm a bennir neu a gyfrifir yn y golofn (3) gyfatebol.

Tabl

(1) *Erthygl*	*(2)* *Gwerth Ardrethol* *(£)*	*(3)* *Swm E*
	0 i 6,000	5,000,000
12 (Gwerth Ardrethol)	6,001 i 12,000	Cyfrifir yn unol â pharagraffau (3) a (4) o'r erthygl hon
13 (Gofal Plant)	0 i 6,000	5,000,000
13 (Gofal Plant)	6,001 i 9,000	Cyfrifir yn unol â pharagraffau (3) a (4) o'r erthygl hon
14 (Mangre Fanwerthu)	10,500 i 11,000	1.333333

(3) Yn ddarostyngedig i baragraff (4), cyfrifir swm E drwy rannu 6000 â'r ffigur a gyrhaeddir drwy dynnu 6000 o werth ardrethol yr hereditament a ddangosir yn y rhestr ardrethu annomestig leol ar gyfer y diwrnod hwnnw.

(4) Cyfrifir y symiau a gyfrifir o dan baragraff (3) i dri lle degol yn unig—

(a) drwy ychwanegu un milfed pan fyddai (ar wahân i'r is-baragraff hwn) fwy na phum deng milfed; a

(b) drwy anwybyddu'r deng milfedau pan fyddai (ar wahân i'r is-baragraff hwn) bum, neu lai na phum, deng milfed.

RHAN D

Amrywiol

Hysbysiad

16.—(1) Rhaid i hysbysiad o dan yr erthygl hon gynnwys yr wybodaeth a'r materion eraill a bennir yn Atodlen 1 a rhaid iddo gael ei lofnodi gan y trethdalwr neu gan berson wedi ei awdurdodi i lofnodi ar ran y trethdalwr.

(2) Yn ddarostyngedig i baragraffau (3) i (5), caniateir i hysbysiad a roddir heb fod yn hwyrach na 30 Medi mewn blwyddyn ariannol gael effaith o ddyddiad nad yw'n gynharach nag 1 Ebrill yn y flwyddyn ariannol flaenorol.

(3) Ni chaniateir rhoi hysbysiad yn gynharach nag 1 Hydref yn y flwyddyn ariannol sy'n dod o flaen y flwyddyn ariannol berthnasol.

(4) Yn ddarostyngedig i baragraff (5), mewn perthynas â'r hereditament y mae a wnelo'r hysbysiad ag ef—

(a) pan fo'r rhan o'r amodau perthnasol ynghylch gwerth ardrethol yn cael ei bodloni yn sgil newid rhestr ardrethu annomestig leol; a

(b) pan roddir hysbysiad o fewn 4 mis ar ôl y dyddiad pryd yr hysbysir yr awdurdod bilio o dan sylw am y newid yn unol â rheoliadau o dan adran 55 o Ddeddf 1988(**10**) (newid rhestrau),

caniateir i'r hysbysiad gael effaith o ddyddiad nad yw'n gynharach na'r dyddiad pryd y mae'r newid yn dod yn effeithiol o dan y rheoliadau hynny.

(5) Ni chaniateir i unrhyw hysbysiad gael effaith am ddiwrnod sy'n gynharach nag 1 Ebrill 2015.

(6) Mae hysbysiad i'w gyflwyno i'r awdurdod bilio o dan sylw drwy—

(a) ei gyfeirio at yr awdurdod; a

(b) ei ddanfon neu ei anfon i swyddfa'r awdurdod drwy'r post neu drwy gyfathrebiad electronig.

(7) Mae unrhyw hysbysiad a anfonir drwy gyfathrebiad electronig i'w ystyried, oni phrofir i'r gwrthwyneb, fel pe bai wedi ei gyflwyno ar yr adeg y daw i law ar ffurf ddarllenadwy.

(8) Pan fydd hysbysiad wedi ei roi mewn cysylltiad â blwyddyn ariannol, caiff yr awdurdod bilio ei gwneud yn ofynnol i'r trethdalwr roi hysbysiadau pellach yn unol â'r erthygl hon mewn perthynas â'r blynyddoedd ariannol dilynol hynny y caiff yr awdurdod eu pennu o bryd i'w gilydd.

Dirymu a darpariaeth arbed

17. Mae'r Gorchmynion a bennir yn Atodlen 2 wedi eu dirymu ond maent yn parhau i fod yn gymwys i flwyddyn ariannol sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2015 neu cyn hynny.

Edwina Hart
Gweinidog yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth, , un o Weinidogion Cymru

11 Chwefror 2015

(**10**) Diwygiwyd adran 55 gan baragraffau 30 a 79 o Atodlen 5 i Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 (p. 42), paragraff 1 o Atodlen 10 a pharagraff 67 o Atodlen 13 i Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (p. 14), paragraff 84 o Atodlen 16 i Ddeddf Llywodraeth Leol (Cymru) 1994 (p. 19), a pharagraffau 2 a 3 o Atodlen 16 i Ddeddf Llywodraeth Leol a Chynnwys y Cyhoedd mewn Iechyd 2007 (p. 28).

ATODLEN 1

Erthygl 16

Gwybodaeth a materion eraill i'w cynnwys mewn hysbysiad

1. Enw, cyfeiriad (gan gynnwys cod post), rhif ffacs (os yw'n gymwys), rhif ffôn a chyfeiriad post electronig (os yw'n gymwys) y trethdalwr.

2. Cyfeiriad (gan gynnwys cod post) yr hereditament y gwneir cais am ryddhad ardrethi i fusnesau bach mewn cysylltiad ag ef ac, os yw hynny'n hysbys, ei rif cyfrif ardrethu annomestig.

3. Yn achos mangre a ddefnyddir ar gyfer gofal plant—

(a) cadarnhad—

(i) bod yr hereditament a grybwyllir ym mharagraff 2 uchod yn cael ei ddefnyddio'n gyfan gwbl at ddibenion gofal plant fel a ddisgrifir yn y Gorchymyn hwn;

(ii) bod yr hereditament yn cael ei feddiannu'n gyfan gwbl; a

(b) enw a chyfeiriad y darparwr cofrestredig a'i rif cofrestru.

4. Yn achos swyddfa bost, cadarnhad bod yr hereditament a grybwyllir ym mharagraff 2 uchod yn cael ei ddefnyddio'n gyfan gwbl neu'n rhannol at ddibenion swyddfa bost fel a ddisgrifir yn y Gorchymyn hwn.

5. Yn achos mangre fanwerthu—

(a) cadarnhad—

(i) bod yr hereditament a grybwyllir ym mharagraff 2 uchod yn cael ei ddefnyddio'n gyfan gwbl neu'n bennaf at ddibenion mangre fanwerthu fel a ddisgrifir yn y Gorchymyn hwn;

(ii) bod yr hereditament yn cael ei feddiannu'n gyfan gwbl;

(b) cyfeiriad llawn unrhyw hereditament arall neu hereditamentau eraill yng Nghymru y mae'r trethdalwr yn ei feddiannu neu'n eu meddiannu neu wedi ei feddiannu neu eu meddiannu ar unrhyw adeg ers y dyddiad ym mharagraff 7 isod;

(c) cadarnhad nad yw'r trethdalwr nac unrhyw un ar ei ran wedi rhoi hysbysiad o dan erthygl 16 o'r Gorchymyn hwn i unrhyw awdurdod bilio yng Nghymru mewn cysylltiad ag unrhyw hereditament arall;

(d) os na ellir rhoi'r cadarnhad yn is-baragraff (c), rhaid darparu manylion llawn unrhyw hysbysiad a roddwyd i awdurdod bilio; ac

(e) ymgymeriad gan y trethdalwr (neu os nad y trethdalwr yw'r person sy'n llofnodi'r hysbysiad, ymgymeriad ar ran y trethdalwr) y bydd y trethdalwr, cyn gynted ag y bo'n ymarferol, yn ysgrifennu i hysbysu'r awdurdod bilio o'r canlynol—

(i) cyfeiriad unrhyw hereditament yng Nghymru y mae'r trethdalwr wedi dechrau ei feddiannu ers iddo roi'r hysbysiad;

(ii) y dyddiad pryd y dechreuodd y trethdalwr feddiannu'r hereditament hwnnw;

(iii) y dyddiad pryd y peidiodd y trethdalwr â meddiannu'r hereditament a grybwyllir ym mharagraff 2 at ddibenion mangre fanwerthu;

(iv) y dyddiad pryd y rhoddwyd hysbysiad i unrhyw awdurdod bilio yng Nghymru gan neu ar ran y trethdalwr o dan y Gorchymyn hwn mewn cysylltiad â hereditament ac eithrio'r un a grybwyllir ym mharagraff 2 a chyfeiriad yr hereditament arall hwnnw.

6. Ac eithrio yn achos swyddfa bost, cadarnhad nad yw'r hereditament yn eiddo a eithrir fel y'i disgrifir yn y Gorchymyn hwn.

7. Cadarnhad o'r naill neu'r llall o'r canlynol—

(a) y dyddiad pryd y cafodd yr hereditament ei ddefnyddio gyntaf fel a ddisgrifir yn yr hysbysiad a'i fod wedi parhau i gael ei ddefnyddio felly hyd at ddyddiad yr hysbysiad; neu

(b) y dyddiad y bydd yr hereditament yn cael ei ddefnyddio gyntaf fel a ddisgrifir uchod.

8. Ymgymeriad gan y trethdalwr (neu os nad y trethdalwr yw'r person sy'n llofnodi'r hysbysiad, ymgymeriad ar ran y trethdalwr) y bydd y trethdalwr, cyn gynted ag y bo'n ymarferol, yn ysgrifennu i hysbysu'r awdurdod bilio os yw o'r farn y gallai beidio â bod mwyach yn gymwys i gael rhyddhad ardrethi o dan y Gorchymyn hwn.

9. Awdurdodiad gan y trethdalwr yn awdurdodi'r awdurdod bilio y rhoddir yr hysbysiad iddo i gaffael gan unrhyw berson unrhyw wybodaeth y mae'r awdurdod o'r farn ei bod yn berthnasol at ddibenion cadarnhau unrhyw wybodaeth a roddir yn yr hysbysiad neu at ddibenion sicrhau mewn unrhyw ddull arall gymhwystra'r trethdalwr i gael rhyddhad mewn cysylltiad â'r hereditament a grybwyllir ym mharagraff 2.

10. Llofnod y trethdalwr neu'r person wedi ei awdurdodi i lofnodi ar ran y trethdalwr.

11. Disgrifiad o swyddogaeth y person sy'n llofnodi'r hysbysiad.

12. Dyddiad yr hysbysiad.

ATODLEN 2

Erthygl 17

Dirymu ac arbed

Gorchmynion sydd wedi eu dirymu	*Cyfeirnodau*
Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) 2008	O.S. 2008/2770 (Cy. 246)
Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) (Diwygio) 2010	O.S. 2010/273 (Cy. 36)
Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) (Diwygio) (Rhif 2) 2010	O.S. 2010/2223 (Cy. 195)
Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) (Diwygio) 2011	O.S. 2011/995 (Cy. 148)
Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) (Diwygio) 2012	O.S. 2012/465 (Cy. 76)
Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) (Diwygio) 2013	O.S. 2013/371 (Cy. 44)
Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) (Diwygio) 2014	O.S. 2014/372 (Cy. 40)

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Daw'r Gorchymyn hwn i rym ar 9 Mawrth 2015 ond mae'n cael effaith o 1 Ebrill 2015 ac mae'n gymwys o ran Cymru.

Mae'r Gorchymyn hwn yn ailddeddfu Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) 2008 (O.S. 2008/2770) gyda diwygiadau. Mae'r Gorchymyn yn darparu ar gyfer cynllun rhyddhad ardrethi a chynllun rhyddhad ardrethi dros dro. Bydd y cynllun rhyddhad ardrethi dros dro yn rhedeg o 1 Ebrill 2015 hyd 31 Mawrth 2016 ac nid yw ond yn gymwys i gategorïau penodol o hereditament.

Mae Rhan A o'r Gorchymyn hwn yn cynnwys darpariaeth gyffredinol sy'n cynnwys y diffiniad o hereditamentau sydd wedi eu heithrio o'r cynllun rhyddhad ardrethi i fusnesau bach.

Mae erthygl 3 yn gwneud darpariaeth ynghylch cymhwyso'r Gorchymyn hwn.

Mae erthygl 4 yn rhagnodi £12,000 fel uchafswm gwerth ardrethol hereditamentau a allai fod yn gymwys i gael rhyddhad rhag ardrethi annomestig.

Mae Rhan B o'r Gorchymyn hwn yn gwneud darpariaeth ynghylch y cynllun rhyddhad, ond mae'n ddarostyngedig i'r cynllun rhyddhad ardrethi dros dro y darperir ar ei gyfer yn Rhan C.

Mae erthyglau 5 i 9 yn rhagnodi amodau cymhwystra ar gyfer rhyddhad rhag ardrethi annomestig.

Mae erthygl 10 yn rhagnodi swm E at ddibenion y fformiwla a geir yn adran 43(4A)(b) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988. Mae'r fformiwla honno'n darparu'r mecanwaith ar gyfer cyfrifo swm yr ardrethi annomestig sy'n daladwy mewn cysylltiad â hereditamentau cymwys o dan y cynllun rhyddhad ardrethi.

Effaith erthyglau 5 i 10 yw rhoddi, yn ddarostyngedig fel a ddynodir yn yr erthyglau hynny, y rhyddhad ardrethi sydd yn y tabl eglurhaol isod—

Math o Amod	*Gwerth Ardrethol* *(£)*	*Rhyddhad* *%*
Gwerth Ardrethol	0 i 2,400	50
Gwerth Ardrethol	2,401 i 7,800	25
Gofal Plant	2,000 i 12,000	50
Swyddfa Bost	0 i 9,000	100
Swyddfa Bost	9,001 i 12,000	50
Mangre Fanwerthu	7,801 i 11,000	25

Mae Rhan C yn gwneud darpariaeth ar gyfer y cynllun rhyddhad ardrethi dros dro sy'n cychwyn ar 1 Ebrill 2015 ac sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2016.

Mae erthyglau 11 i 14 yn rhagnodi'r amodau cymhwystra o dan y cynllun rhyddhad ardrethi dros dro.

Mae erthygl 15 yn rhagnodi swm E at ddibenion y fformiwla a geir yn adran 43(4A)(b) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988. Mae'r fformiwla honno'n darparu'r mecanwaith ar gyfer cyfrifo swm

yr ardrethi annomestig sy'n daladwy mewn cysylltiad â hereditamentau cymwys o dan y cynllun rhyddhad ardrethi dros dro.

Mae Rhan D yn darparu bod gwybodaeth i gael ei chynnwys yn yr hysbysiad sydd i'w roi i awdurdodau bilio, yn darparu ar gyfer yr amser y mae hysbysiad o'r fath i'w gyflwyno ynddo ac yn darparu ar gyfer y dull o'i gyflwyno.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Gorchymyn hwn. O ganlyniad, ystyriwyd nad oedd yn angenrheidiol cynnal asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeilio o gydymffurfio â'r Gorchymyn hwn.